

Keski-Suomen hyvinvointialueen tehtäväkohtaisten palkkojen harmonisaatiosuunnitelma

SUUNNITELMA TEHTÄVÄKOHTAISTEN PALKKOJEN HARMONISOINNISTA KESKI-SUOMEN HYVINVOINTIALUEELLA

Henkilöstöjaosto 24.10.2024
Aluehallitus 29.10.2024

1. Johdanto
2. Tehtäväkohtaisten palkkojen yhdenmukaistamisen periaatteet
3. Harmonisoinnin toteuttaminen eri sopimuksissa
  - 3.1. HYVTES
  - 3.2. Lääkärisopimus
  - 3.3. SOTE-sopimus
4. Harmonisoinnin aikataulu
5. Harmonisoinnin kustannukset
6. Lopuksi

1. Johdanto

Hyvinvointialueuudistuksen toteutettiin 1.1.2023 lakisääteisillä liikkeenluovutuksilla, jolloin Keski-Suomen maakunnassa siirtyi 26 organisaatiosta henkilöstöä Keski-Suomen hyvinvointialueen organisaatioon. Henkilöstöä luovuttaneissa kunta- ja kuntayhtymäorganisaatioissa on pääsääntöisesti noudatettu kunta-alan virka- ja työehtosopimuksia. Jokaisessa organisaatiolla on kuitenkin ollut oma itsenäinen palkkausjärjestelmänsä. Näin ollen hyvinvointialueille siirtyneiden henkilöiden palkkarakenne ja tehtäväkohtaiset palkat samoissa tehtävissä poikkeavat toisistaan.

Työnantajan eli tässä Keski-Suomen hyvinvointialueen tulee maksaa samasta työstä ja saman vaativuustason työstä samaa tehtäväkohtaista palkkaa. Hyvinvointialueen tulee yhdenmukaistaa tehtäväkohtaiset palkat samoissa ja saman vaativuustason tehtävissä kohtuullisen ajan kuluessa palkkaerojen syntymisestä.

1. Johdanto

Oikeuskäytännön mukaan työnantajan on liikkeenluovutuksen jälkeen harmonisoitava tehtäväkohtaiset palkat eli saatettava yhtä vaativissa tehtävissä työskentelevien palkat samalle tasolla kohtuullisessa ajassa. Kohtuullista aikaa ei oikeuskäytännössä ole tarkkaan määritelty vaan se on vaihdellut tapauksittain muutamasta vuodesta useampaan vuoteen. Olennaista on ollut se, että palkkojen harmonisoinnista on tehty suunnitelma ja työnantaja on ryhtynyt konkreettisiin toimenpiteisiin suunnitelman mukaisesti.

Liikkeenluovutuksien yhteydessä syntyneiden palkkaerojen lisäksi palkkaharmonisaation toteuttamiseen on merkittävästi vaikutusta hyvinvointialueilla sovellettavilla työ- ja virkaehtosopimuksilla sekä niihin yhteydessä sovittu palkkausjärjestelmien kehittäminen. Hyvinvointialueen sopimuksista ensimmäisenä Lääkärisopimuksen mukainen uusi palkkausjärjestelmä rakennettiin syksyllä 2023 ja otettiin käyttöön vuodenvaihteessa 2024.

1. Johdanto

SOTE-sopimuksen mukaisen uuden palkkausjärjestelmän ensimmäinen vaihe käynnistyi, kun päästiin sopimukseen uusista palkkahinnoitteluliitteistä ja palkkahinnoittelutunnuksista 31.1.2024. SOTE-sopimuksen koko palkkausjärjestelmä uudistuksen ennakoidaan valmistuvan vuoden 2024 loppuun mennessä. HYVTES:n uudesta palkkausjärjestelmästä neuvotellaan parhaillaan. Sen arvioidaan valmistuvan uudella sopimuskaudella 2024-2025.

Keski-Suomen hyvinvointialueella HYVYES:n palkat saatiin harmonisoitua eli palkkaerot poistettua 1.6.2024 alkaen HYVTES:n paikallisilla järjestelyerillä. Työ aloitettiin 1.6.2023 ja loput erot tehtäväkohtaisissa palkoissa poistettiin seuraavalla paikallisella erällä.

Lääkärisopimuksen uuteen palkkausjärjestelmään siirryttiin vuoden vaihteessa 2024. Uraporrasmallin käyttöönotto ja palkkojen harmonisointi tehtiin viemällä palkat kokonaan uuteen palkkausjärjestelmään. Seuraavalla paikallisella järjestelyerällä saadaan loput palkkaerot poistetuksi.

1. Johdanto

SOTE-sopimuksen tehtäväkohtaisia palkkoja samoissa tai saman vaativuustason tehtävissä aloitettiin harmonisoimaan eli poistamaan palkkaeroja 1.6.2023 valtakunnallisilla järjestelyerillä. 1.2.2024 voimaan tullut palkkausliite ja –hinnoittelutunnusuudistus sekä sen mukana tulleet alarajakorotukset jatkoivat palkkojen yhtenäistämistä nostamalla palkkatasoja sekä poistamalla sen kautta palkkaeroja. Parhaillaan neuvotellaan SOTE-sopimuksen 1.6.2024 paikallisista järjestelyeristä. Eroja tva-palkoissa pystytään poistamaan näilläkin erillä, mutta kaikkia palkkaeroja ei vielä pystytä poistamaan. Vuoden 2024 lokakuuhun ajoittuva järjestelyerä (yhteensovittamiserä) siirrettiin palkkausjärjestelmäuudistuksen keskeneräisyyden vuoksi vuoden 2025 helmikuulle. Tällä ja vuoden 2025 jo sovitulla järjestelyerillä harmonisointi saadaan tämän hetken laskemien mukaisesti loppuun.

2. Tehtäväkohtaisen palkkojen harmonisoinnin periaatteet

Oikeuskäytännössä hyväksytyjen periaatteiden mukaisesti tehtäväkohtaiset palkat harmonisoidaan pääsääntöisesti ko. tehtävän kulloisenkin olemassa olevan korkeimman palkan tasolle. Palkkojen harmonisoinnissa huomioidaan kuitenkin tehtäväkokonaisuudet tai lisävastuut, jotka on korvattu työntekijälle erillisenä tehtävä- tai vastuulisänä siten kun keskustasolta neuvotteluosapuolet asiasta ohjeistavat.

Tehtäväkohtaisten palkkojen harmonisointi pyritään ensisijaisesti toteuttamaan niin, että poistetaan/tasataan eroja samassa tehtävässä samalla vaativuudella työskentelevien osalta. Lisäksi palkkojen yhdenmukaistamisessa priorisoidaan ryhmät, joissa on suurimpia rekrytointihaasteita

2. Tehtäväkohtaisen palkkojen harmonisoinnin periaatteet

Tehtäväkohtaisten palkkoja harmonisoidaan paikallisilla järjestelyerillä. Järjestelyerien käytöstä neuvotellaan henkilöstä edustavien järjestöjen kanssa ja neuvotteluissa tavoitellaan yksimielisyyttä. Erien kohdentamisesta tehdään päätökset ja asiaan kuuluvat pöytäkirjat.

Tehtäväkohtaisten palkkojen harmonisointiin liittyvät palkkojen tarkistukset tehdään kulloinkin maksuun tulevien harmonisaatioon kohdistettavien paikallisten järjestelyerin maksatuksen yhteydessä ja niiden mukaisessa aikataulussa. Tehtäväkohtaisten palkkojen harmonisointia ei tehdä takautuvasti. Harmonisointi tapahtuu vaiheissa sen mukaan, miten järjestelyerät tulevat maksuun ja miten niitä harmonisointiin kohdistetaan

2. Tehtäväkohtaisen palkkojen harmonisoinnin periaatteet

Palkkojen yhdenmukaistamisesta tulee tehdä suunnitelma. Suunnitelman avulla työnantaja osoittaa, että se on ryhtynyt poistamaan perusteettomia palkkaeroja kohtuullisessa ajassa ja suunnitelmallisesti. Suunnitelma tehdään sopimusaloittain.

Päivittyvä suunnitelma toimii myös informaationa harmonisaation/yhteensovittamisen edistymisestä sekä henkilöstölle että päättäjille ja muille tahoille. Suunnitelma tehtäväkohtaisten palkkojen harmonisoinnista laaditaan yhteistyössä henkilöstöä edustavien järjestöjen kanssa.

Tehtäväkohtaiset palkat tullaan harmonisoimaan hyvinvointialan virka- ja työehtosopimusten uusien, vielä valmistelussa olevien, valtakunnallisten palkkausjärjestelmien mukaisesti.

2. Tehtäväkohtaisen palkkojen harmonisoinnin periaatteet

Suunnitelman tarkentamisesta käydään neuvottelut henkilöstöä edustavien järjestöjen kanssa. Päivittyväsuunnitelma tehtäväkohtaisten palkkojen harmonisoinnista tuodaan henkilöstöjaostoon ja aluehallituksen päätettäväksi. Aluehallitukselle annetaan vuosittain tiedoksi tarkentunut arvio tehtäväkohtaisten palkkojen harmonisoinnin kustannuksista ja harmonisoinnin arvioidusta aikataulusta.

3. Harmonisoinnin toteuttaminen sopimuksittain

Palkkausjärjestelmien uudistamisen aikataululla on vaikutus palkkojen harmonisoinnin aikatauluun. Tarkoituksenmukaista on jatkaa palkkojen harmonisointia palkkojen yhteissovittamiseen osoitettavilla valtakunnallisten hyvinvointialueilla sovellettavien työ- ja virkaehtosopimusten järjestelyerillä.

Lääkärisopimuksen uraporrasjärjestelmän käyttöönotto aloitettiin syksyllä 2023. Tällä hetkellä SOTE-sopimuksen uuden palkkausjärjestelmän odotetaan valmistuvan vuoden 2024 loppuun mennessä. HYVTES:n palkkausjärjestelmä uudistus ja sen käyttöönotto ajoittuu todennäköisesti seuraavalle sopimuskaudelle eli vuosille 2025-2026.

Ensi vaiheessa poistetaan perusteettomia eroja samoista tehtävistä maksettavista tehtäväkohtaisista palkoista, toisessa vaiheessa tehtäväkohtaiset palkat yhdenmukaistetaan saman vaativuustason tehtävissä uusien palkkausjärjestelmien edellyttämällä tavalla.

3. Harmonisointi hyvinvointialueella voimassa olevissa sopimuksissa

3.1. HYVTES

HYVTES:iä sovelletaan n. 1559 henkilöön, mikä on 12 % hyvinvointialueen henkilöstöstä. HYVTES:n mukaiset tehtävät on harmonisoitu nykyiseen palkkausjärjestelmään 1.6.2024 alkaen. Perusteettomat palkkaerot samoista ja yhtä vaativista tehtävistä on poistettu. Palkkaerojen poistaminen on tehty käytössä olevilla järjestelyerillä kahdessa erässä 1.6.2023 ja 1.6.2024.

Järjestelyerät on neuvoteltu sopimuksen mukaisesti työntekijöitä edustavien järjestöjen kanssa. Uuden palkkausjärjestelmän ennakoitua valmistuvan seuraavalla sopimuskaudella 2024-25. Uusi palkkausjärjestelmä otetaan aikanaan käyttöön ns. harmonisoiuihin palkkoihin.

3.2. Lääkärisopimus

Lääkärisopimuksen piirissä on 588 henkilöä, mikä on 5 % hyvinvointialueen henkilöstöstä.

Lääkärisopimuksessa otettiin käyttöön uusi palkkausjärjestelmä ns. uraporrasmalli 1.1.2024. Tehtävät sijoitettiin uraportaille syksyn 2023 aikana. Lääkärisopimuksessa on neljä liitettä: terveyskeskuslääkärit, terveyskeskushammaslääkärit, sairaalalääkärit sekä sairaalahammaslääkärit.

Järjestelyerät on neuvoteltu sopimuksen mukaisesti työntekijöitä edustavien järjestöjen kanssa. Tämän hetkisen arvion mukaan tehtäväkohtaisten palkkojen harmonisointi toteutuu loppuun vuoden 2025, todennäköisesti ensimmäisellä järjestelyerällä. Työnantajan edustajat ja työntekijöitä edustavien järjestöjen edustajat ovat tehneet asiasta yksimielisen arvion.

3.3. SOTE-sopimus

SOTE-sopimuksen piirissä on 10 554 henkilöä eli 83 % hyvinvointialueen henkilöstöstä.

SOTE-sopimuksen mukaisten palkkojen harmonisointi on aloitettu sopimuksen mukaisilla järjestelyerillä niin että palkkaeroa on tasattu 1.6.2023 alkaen ja neuvottelujen alla olevilla 1.6.2024 järjestelyerillä työtä jatketaan. Järjestelyerät on neuvoteltu sopimuksen mukaisesti työntekijöitä edustavien järjestöjen kanssa.

SOTE-sopimuksen uudet palkkahinnoitteluliitteet ja hinnoittelutunnukset tulivat voimaan 1.2.2024. Hinnoittelutunnuksiin on valtakunnallisesti määritelty peruspalkka, joka on ko. hinnoittelukohtaan sijoittuvien tehtävien tehtäväkohtaisen palkan vähimmäismäärä eli ns. alarajapalkka. Hyvinvointialueen SOTE-sopimuksen tehtävät on takautuvasti sijoitettu valtakunnallisesti sovittujen määräysten mukaan uusiin liitteisiin ja hinnoittelutunnuksiin. Palkat on korotettu takautuvasti 1.2.2024 alkaen. Tähän oli valtakunnallisesti neuvoteltu keskitetty erä, jonka kustannusvaikutukseksi hyvinvointialalla arvioitiin n 0,4 % sopimusalan tehtäväkohtaisista palkoista.

3.3. SOTE-sopimus

SOTE-sopimukseen tullaan alan uudessa palkkausjärjestelmässä sopimaan valtakunnalliset tasot, joille hinnoittelutunnuksen mukaiset tehtävät sijoitetaan sekä erilliset tasopalkkalisät. Tämä uusi palkkausjärjestelmä tulee korvaamaan nykyisen palkkausjärjestelmän ja tämän pohjalle muodostuu kunkin työnantajan oma palkkausjärjestelmä.

Paikallisten uusien vaativuustasojen ja –lisien laatiminen näin lähellä palkkausjärjestelmä-uudistusta ei ole tarkoituksenmukaista tehdä nykyiselle työnantajalle. Vaativuustasot ja vaativuuslisät poikkeavaisivat SOTE-sopimuksen osalta valtakunnallisesta ratkaisusta ja vaikeuttaisivat sen toteuttamista toteutetaan ensivaiheessa niin, että poistetaan perusteettomia palkkaeroja samoissa tehtävissä työskentelevien tehtäväkohtaisista palkoista.

4. Harmonisoinnin aikataulu

Tehtäväkohtaisten palkkojen harmonisointi tullaan toteuttamaan Keski-Suomen hyvinvointialueella kahdessa vaiheessa. **Vaihe 1** tehdään nykyisellä sopimuskaudella, joka päättyy 30.4.2025. **Vaihe 2** alkaa, kun SOTE-sopimuksen ja HYVTES:in uudet palkkausjärjestelmät otetaan kokonaisuudessaan käyttöön.

Ensimmäisessä vaiheessa pyritään ensisijaisesti yhdenmukaistamaan samaa työtä tekevien tehtäväkohtaiset palkat, eli poistamaan perusteettomat palkkaerot tehtävissä, jotka ovat sisällöltään yhteneväiset. Tämä toteutetaan sopimuskaudelle jo sovituilla paikallisilla järjestelyerillä.

Toisessa vaiheessa yhdenmukaistetaan saman vaativuustason tehtävistä maksettavat tehtäväkohtaiset palkat siten, että tehtävät sijoitetaan uusien palkkausjärjestelmien mukaisille tasoille valtakunnallisesti sovittujen kriteerien mukaisesti.

4. Harmonisoinnin aikataulu

Toisen vaiheen loppuunsaattaminen ajoittuu alustavasti arvioiden seuraavalle sopimuskaudelle. Aikataulu täsmentyy, kun seuraavasta sopimuskaudesta ja sen mukaisista palkantarkistuseristä sovitaan valtakunnallisesti.

Harmonisoinnin ja palkkausjärjestelmäuudistuksen päällekkäisyys haastaa harmonisoinnin SOTE-sopimuksen osalta. Muiden sopimusten osalta tilanne on erilainen. Lääkärisopimus harmonisoidaan suoraan uuteen palkkausjärjestelmään eli uraporrasmalliin. HYVTES:n harmonisointi saatiin loppuun ennen uutta palkkausjärjestelmää.

5. Harmonisoinnin kustannukset

Alla olevassa taulukossa on käytettävissä olevat valtakunnallisesti sovitut järjestelyerät (%) alkuperäisen aikataulun mukaan sopimusaloittain vuosina 2024-2025. Järjestelyerien perusteissa on muutakin kuin yhteensovittamiseriä mm. kehittämiseriä. Todettakoon tässä, että monesti kehittämiserienkin käyttö esim. rekrytointihaasteisissa tehtävissä toteuttaa myös tehtäväkohtaisten palkkojen harmonisointia.

TES-SOPIMUKSEN AJANKOHTA	Sote-sopimus	Lääkärisopimus	Hyttes
	%		
1.6.2024 Paikallinen järjestelyerä *	0,56 % (0,4 + 0,16)	0,73 % (0,4 + 0,33)	0,73 % (0,4 + 0,33)
1.6.2024 Kehittämishjelmaerä (paikallinen erä)**	0,60 %	0,60 %	1 %
1.10.2024 Yhteensovittamiserä (paikallinen erä)	2,50 %	2,50 %	2 %
1.2.2025 Kehittämishjelmaerä (keskitetty erä)***			0,40 % ei käytett. paikallisesti, ei mukana
1.6.2025 Kehittämishjelmaerä (paikallinen erä)**	0,80 %	0,80 %	0,40 %
1.6.2025 Yhteensovittamiserä (paikallinen erä)	2 %	2,10 %	1 %
* Jos paikallisen erän 0,33 % (1.6.2024) jakamisesta ei päästä yksimielisyyteen, puolet jaetaan paikallisesti yleiskorotuksena (tehty) ja toisesta puolesta päättää työnantaja.			
** Yksi kehittämishjelmaerä voidaan käyttää keskitetysti.			
*** Jos kesäkuun 2025 paikallisesta erästä erotettua keskitettyä erää ei voida käyttää 1.2.2025, siirtyy se käytettäväksi 1.6.2025.			
**** Lääkärisopimuksen liitteiden 1–4 toimenpidepalkkioiden tai vastaavien korotukset vuoden 2024 osalta tarkennetaan keväällä ilmestyvässä yleiskirjeessä.			

5. Harmonisoinnin kustannukset

Järjestelyerien laskennalliset kustannukset vuositasolla

Paikallisten erien kust.vaikutus sopimusaloittain	v 2024	v 2025	yhteensä		
SOTE	5 650 473	7 373 965	13 024 438		luvuissa mukana
Lääkärisopimus	1 210 190	1 521 458	2 731 648		sotut (21%)
HYVTES	940 175	531 464	1 471 639		
Vuositason kustannus vuositasolla (ei kumuloituva)	7 800 838	9 426 887	17 227 725	vuosina 2024-2025 yhteensä	

Kaikki hyvinvointialueet, jotka ovat sopimusten piirissä ovat velvoitettuja käyttämään em. järjestelyerät palkkojen tarkistuksiin sovittujen prosenttien mukaisesti. Vaikka palkat olisi jo harmonisoitu kyseisellä työnantajalle erien kustannusvaikutus toteutuu työnantajan palkkakustannusten nousussa.

Päivittyvä tehtäväkohtaisten palkkojen harmonisointisuunnitelma tuottaa tietoa siitä, saadaanko palkat harmonisoitua käytettävissä olevilla ja mahdollisesti tulevilla järjestelyerillä. Työnantajan varovainen arvio tällä hetkellä (lokakuu 2024) on se, että myös SOTE-sopimuksen tehtäväkohtaisten palkkojen harmonisointi saataisiin loppuun järjestelyerillä. Tilannetta tarkastellaan järjestelyerien jakamisen yhteydessä tai vähintään vuosittain. Päivitetty suunnitelma tuodaan henkilöstöjaoston kautta aluehallituksen päätettäväksi vuosittain.

6. Lopuksi

Työnantajan eli tässä Keski-Suomen hyvinvointialueen tulee maksaa samasta työstä ja saman vaativuustason työstä samaa tehtäväkohtaista palkkaa. Hyvinvointialueen tulee yhdenmukaistaa tehtäväkohtaiset palkat samoissa ja saman vaativuustason tehtävissä kohtuullisen ajan kuluessa palkkaerojen syntymisestä.

Hyvinvointialue on aloittanut palkkaerojen poistamisen 1.6.2023 järjestelyerän jaon yhteydessä kaikkien sopimusten osalta. Lääkärisopimuksen palkkaus harmonisoitiin suoraan uuteen uraporrasjärjestelmään. Tämä oli valtakunnallisten sopijaosapuolten yhteinen ratkaisu, joka aloitettiin syksyllä 2023 ja tähän mennessä (lokakuu 2024) jaettavaksi tulleilla järjestelyerillä ollaan päästy niin lähelle palkkaerojen poistamista, että seuraavalla järjestelyerällä 2025 saadaan asia kaikkien liitteiden osalta päätökseen. HYVTES:n osalta vuoden 2024 järjestelyerillä pystyttiin poistamaan perusteettomat palkkaerot tämän sopimuksen osalta.

6. Lopuksi

SOTE-sopimuksen osalta työ on vielä kesken. Kuten edellä suunnitelmassa on selvitetty järjestelyeriä on painotetusti käytetty tehtäväkohtaisten palkkojen perusteettomien palkkaerojen poistamiseen samojen tehtävien välillä. Neuvottelut 1.6.2024 järjestelyerästä on vielä kesken, mutta silläkin saadaan palkkaeroja poistetuksi ja myös kehitettyä palkkausjärjestelmää. Palkkaeroja jää vielä ja työtä jatketaan 1.2.2025 tulevalla yhteensovittamisellä ja samaan aikaan otetaan käyttöön uutta palkkausjärjestelmää hyvinvointialueelle.

Päivittyvä harmonisointisuunnitelma tuottaa tiedon palkkaeroista, harmonisoinnin kustannuksista ja aikataulusta. Työantaja ja järjestöt seuraavat tilannetta seuraavan kerran kun vuoden 2024 järjestelyerät on maksettu eli tammi-helmikuussa 2025. Tämän hetkisen varovaisen arvion perusteella tiedossa olevat vuoden 2025 järjestelyerät vievät harmonisaation pitkälle, mahdollisesti loppuun saakka. Vietä tätä kirjoitettaessa ei tiedetä SOTE-sopimuksen uuden palkkausjärjestelmän lopullista rakennetta, joten arvio tarkentuu sen osalta keväällä 2025.

6. Lopuksi

Tämä harmonisointisuunnitelma on käsitelty yhteistoiminnassa henkilöstöä edustavien järjestöjen edustajien kanssa. 25.9., 2.10., 16.10., 18.10. ja 21.10.2024.